

Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily 2020

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Hanke on osittain Euroopan
meri- ja kalatalousrahaston
rahoittama (EMKR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

SELKÄMEREN JA PYHÄJÄRVEN
KALATALOUDEN TOIMINTARYHMÄ

Anu Niinikorpi

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus

Tiivistelmä ja kuvailulehti
Hankkeen nimi ja hankenumero Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily EMKR 109521
Hankkeen kesto 13.11.2019-2.6.2020
Hyväksytty rahoitus Hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset 32 947 euroa. Varsinais-Suomen ELY-keskus Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalouden toimintaryhmän toimintaan myönnetystä määrärahasta toimintaohjelman tuki 24 710 euroa (75 % kokonaiskustannuksista).
Toteuttaja Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry, Puutarhakatu 19 A, 20100 Turku.
Tiivistelmä: Hankkeen aikana järjestettiin kahdeksastoista kaupallisille kalastajille ja sidosryhmille suunnattu koulutus- ja tiedostusristeily. Tilaisuuteen osallistui 100 henkilöä, joista 55 oli ammattikalastajia. Muut osallistujat edustivat kalataloushallintoa, tutkimusta, neuvontajärjestöjä, kalatukkuja ja muita sidosryhmiä. Kaupallisten kalastajien osallistumista tuettiin ja he maksoivat osallistumismaksuna noin 30 % todellisista kuluista. Hankkeen omarahoitusosuus katettiin pääosin osallistumismaksuilla. Risteilyllä kuultiin yhdeksän esitelmää ja niiden jälkeen paneelikeskustelu. Esitelmien teemana oli muun muassa ammattikalastuksen ja -kalastajan asemaa muuttuvassa yhteiskunnassa, liiketoiminnan kehittäminen ja muuta ajankohtaista asiaa, kuten uuden teknologian hyljekarkottimista. Esitelmät videoitiin ja julkaistiin tilaisuuden jälkeen YouTubessa. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 25 755 euroa.
Yhteyshenkilö Anu Niinikorpi Puhelin: 0400 878718 Sähköposti anu.niinikorpi@kalatalouskeskus.fi
Kansikuvat: 1. Kalastaja Heikki Salokangas kommentoi Petri Rajaniemen esitystä. 2. Kalastaja Saija Toivonen Toivosen lähikalasta vastaa yleisön kysymyksiin. 3. Kalatalousneuvos Risto Lampinen Maa- ja metsätalousministeriöstä ja kalastaja Jarno Aaltonen paneelikeskustelussa. 4. Kalatalouspäällikkö Kari Ranta-aho Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta luennoimassa tulevaisuuden rakentajista.

I SISÄLLYS

2	Hankkeen tausta ja tavoitteet.....	3
2.1	Taustaa	3
2.2	Tavoitteet	3
3	Hankkeen toimenpiteet	4
3.1	Toteuttaja	4
3.2	Aikataulu	4
3.3	Ohjausryhmä.....	4
3.4	Rahoitus	5
3.5	Laivaseminaarin ennakkojärjestelyt.....	5
3.6	Laivaseminaari.....	6
3.6.1	Päivän ohjelma.....	6
3.7	Tiedotus	12
4	Tulokset ja arviointi	13
4.1	Laivaseminaari.....	13
4.2	Palautteet.....	13
4.3	Taloudellinen toteuma	14
4.4	Arviointi	15
5	LIITTEET	16

2 HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET

2.1 TAUSTAA

Saaristomeren ja Selkämeren kaupallisille kalastajille suunnattu tiedotus- ja koulutusristeilykäytäntö aloitettiin vuonna 2003 SAMPI – projektin yhteydessä. Ensimmäiseen risteilyyn osallistui 45 henkilöä. Seminaarista on vuosien saatossa muodostunut suurin kalastajatapahtuma koko Suomessa, ja osallistujia on ollut viime vuosina noin 110.

Aikaisemmilta risteilyiltä kerätyn palautteen perusteella tapahtuma on alalle erittäin tärkeä. Vuodesta 2016 lähtien tapahtumaa on rahoitettu vuorovuosin Saaristomeren sekä Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalouden toimintaryhmien kehyksestä.

Vuonna 2018 kalastajaristeilyn hakijana ja järjestäjänä toimii Satakunnan Kalatalouskeskus, joka sittemmin vuonna 2019 yhdistyi L-S kalatalouskeskuksen kanssa Länsi-Suomen Kalatalouskeskukseksi. Yhdistys on Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa toimiva kalatalouden neuvontajärjestö, jonka toimintakenttään kuuluu muun muassa kaupallisen kalastuksen neuvonta sekä toimintaedellytysten kehittäminen ja turvaaminen. Näin ollen oli luontevaa, että Länsi-Suomen Kalatalouskeskus otti vuorostaan järjestelyvastuun perinteikkään koulutustilaisuuden järjestämisestä ja haki sille rahoitusta Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalouden toimintaryhmän kehyksestä.

2.2 TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena oli välittää ajankohtaisia asioita ja uutta tietoa kalastajille, lisätä alan osaamista ja kalastajien keskinäistä yhteistyötä. Samalla tapahtuma oli verkostoitumistilaisuus kalastajille ja kalatalouden sidosryhmille kuten neuvontajärjestöille, viranomaisille ja tutkijoille.

3 HANKKEEN TOIMENPITEET

3.1 TOTEUTTAJA

Hankkeen toteutti Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry, joka on Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa toimiva kalatalouden neuvontajärjestö. Yhdistyksen tarkoituksena on kalatalouden yleisten edellytysten parantaminen toimialueellaan. Sen tehtäviin kuuluu muun muassa kaupallisen kalastuksen ja toimintaedellytysten kehittäminen ja turvaaminen ja yleisen kalataloustietouden levittäminen laajojen kansalaispiirien keskuudessa. Iktyonomi Anu Niinikorpi toimi hankkeen projektipäällikkönä vastaten hankkeen käytännön toimenpiteistä ja hallinnosta.

Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä.

3.2 AIKATAULU

Hankkeen suunnittelu ja ohjausryhmän kokoaminen aloitettiin syyskuussa 2019. Länsi-Suomen Kalatalouskeskus jätti hankehakemuksen Maaseutuviraston ylläpitämään Hyrrä-palveluun 13.11.2019, jonka jälkeen hanke oli virallisesti vireillä ja siitä syntyneet kulut tukikelpoisia.

Koulutusristeilyn ajankohdaksi valikoitui 5.–6. helmikuuta 2020. Hanke valmistui *maaliskuussa* 2020.

3.3 OHJAUSRYHMÄ

Hankkeen ohjausryhmään valittiin edustajat seuraavista organisaatioista (sulkeissa edustaja):

Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalouden toimintaryhmä (Mika Halttu)

Saaristomeren kalatalouden toimintaryhmä (Maria Saarinen)

Saaristomeren Ammattikalastajat ry (Olavi Sahlstén)

Selkämeren Ammattikalastajat ry (Heikki Salokangas)

Suomen Ammattikalastajaliitto ry (Kim Jordas)

Åbolands fiskarförbund rf (Kaj Mattsson)

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry (Petri Rannikko)

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Olavi Sahlstén ja sihteerinä Anu Niinikorpi. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana viisi kertaa. Kokouksista neljä pidettiin sähköpostitse.

3.4 RAHOITUS

Hankkeen kokonaiskustannuksiksi arvioitiin 32 947 euroa. Varsinais-Suomen ELY-keskus myönsi hankkeelle tukea Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalousryhmän toimintaan myönnetystä määrärahasta hakemuksen mukaisesti 24 710 euroa, joka oli 75 % kokonaiskuluista. Hankkeen omarahoitusosuus oli 8237 euroa, joka oli 25 % kokonaiskuluista.

Toimintaohjelman tuki jakautui seuraavasti:

EU:n rahoitusosuus (EMKR) (35,25 %) 11 613,70 euroa

Kansallinen rahoitusosuus (39,75 %) 13 096,30 euroa

Omarahoitus (25,00 %) 8 237,00 euroa

Yhteensä (100,00 %) 32 947,00 euroa.

Kustannukset koostuvat henkilöstökuluista, matkakuluista, ostopalveluista, materiaalihankinnoista ja yleiskuluista. Omarahoitusosuus katettiin osallistumismaksuilla (Viite: MMM:n ohje osallistumismaksuista yksityisenä rahoituksena).

Kalastajien matkaa tuettiin siten että he maksoivat noin 30 % todellisista matkakuluista (viite: MMM:n ohje art. 63 opintomatkoista). Muiden osallistujien matkan hinta laskettiin todellisten kustannusten mukaan. Luennoitsijat ja ohjausryhmän jäsenet (viranomaisia lukuun ottamatta) eivät maksaneet osallistumismaksuja.

3.5 LAIVASEMINAARIN ENNAKKOJÄRJESTELYT

Laivaseminaaria varten pyydettiin tarjoukset eri laivayhtiöiltä. Tarjousten hinnan ja tarkoituksenmukaisen aikataulun perusteella valittiin paikaksi Turusta aamuisin lähtävä Viking Line Amorella. Matkan hinta piti sisällään ison auditorion, kokouskahvit, lounaan, illallisen, aamupalan ja majoitukset.

Seminaarin sisältöä suunniteltiin ohjausryhmätyöskentelynä. Ohjausryhmän ehdotusten ja aikaisempien vuosien ohjelman ja palautteen perusteella projektipäällikkö oli yhteydessä mahdollisiin luennoitsijoihin. Seminaariohjelma (liite I) koostui lopulta yhdeksästä esitelmästä ja paneelikeskustelusta. Tilaisuuden teemaksi tavoiteltiin ammattikalastuksen ja -kalastajan asemaa muuttuvassa yhteiskunnassa, mutta ohjelmassa oli myös muuta ajankohtaista asiaa, kuten uuden teknologian hyljekarkottimista.

Seminaarin kutsut lähetettiin 484 kaupalliselle kalastajalle heidän omalla äidinkielellään kirjeellä ja sähköpostilla. Lisäksi sähköpostitse kutsuttiin neuvontajärjestöjen, kalataloushallinnon, tutkimuksen

ja oppilaitoksen edustajia. Tilaisuudesta tiedotettiin Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Osallistujia pyydettiin tekemään ilmoittautumiset joko sähköpostilla tai puhelimitse projektipäällikölle.

Tarkoituksena oli, että esitykset olisi näytetty kahdella valkokankaalla suomeksi ja ruotsiksi. Koska lopulta matkalle ilmoittautui vain yksi ruotsinkielinen kalastaja, tästä päätettiin luopua.

3.6 LAIVASEMINAARI

Seminaaripäivän aluksi kaikille osallistujille jaettiin matkalippujen yhteydessä seminaariohjelma, nimilaput ja palautelomakkeet, jonka jälkeen kokoonnuttiin laivan konferenssitiloihin. Seminaarin avasi ohjausryhmän puheenjohtaja Olavi Sahlstén. Puheenjohtajana toimi Suomen Ammattikalastajaliitosta Kim Jordas. Seminaaripäivä tauotti lounas- ja kahvitauko. Seminaarin jälkeen oli varattu aikaa muun muassa kokouksille ja verkostoitumiselle ennen illallista.

3.6.1 Päivän ohjelma

3.6.1.1 Ammattikalastaja yhteiskunnassa

Puhuja ja vaikuttaja Petri Rajaniemi (Ponder Nobs) tarkasteli visuaalisesti vaikuttavassa ja sisällöltään painavassa puheenvuorossaan ammattikalastuksen asemaa yhteiskunnan murroksessa. Rajaniemi peräänkuulutti esityksessään, että on tärkeää ottaa käyttöön uutta teknologiaa, muuttaa toimintaa tarvittaessa, tehdä yhteistyötä muiden yrittäjien kanssa ja uskoa suomalaisen kalan tulevaisuuteen. Hän myös muistutti, että meillä on tutkitusti maailman puhtain ilma, puhdas vesi, ympäristö ja korkea, valvottu laatu, jonka ansiosta suomalainen kala on kuluttajille turvallinen ja arvokas tuote (kuva 1). On tärkeää, että kala-ala myös itse näkee ja tunnustaa arvonsa.

Kuva 1. Petri Rajaniemi totesi esityksessään Suomen luonnon tuottavan tuotteille lisäarvoa.

3.6.1.2 Kalastajien rekrytointihankkeet Suomessa

Kalatalousaktivaattori Mika Halttu Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalousryhmästä kertoi käynnissä olevista tai jo päättyneistä kalaleadereiden rekrytointihankkeista vuosina 2016–2020 (Sodankylä – Lokan tekoallas, Suomenlahti – Hamina, Sisä-Suomi, Itä-Suomi, Pyhäjärvi – Säskylä) sekä vireillä olevasta Saaristomeri – Selkämeri rekrytointihankkeesta (kuva 2).

Tulevaa: Saaristomeri – Selkämeri?

- Selvitetty mahdollisuuksia alustavasti
- Rahoitusmahdollisuuksia on
- Löytyykö kisällejä?
- Mestarit ovat jo laivalla?
- Myös tässä vahva yhteistyö Livian kanssa
- Myös muita toteutusmalleja voidaan valita, jos löytyy
- Iltakeskustelut Marian, Mikan ja Petrin kanssa!

Kuva 2. Mika Halttu kertoi suunnitteilla olevasta mestari-kisällihankkeesta. Kuvakaappaus Haltun esityksestä.

3.6.1.3 Kalastajien hyvinvointi työssä

Työhyvinvointitiimin asiantuntija Märta Strömberg-Nygård, Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melasta kertoi kuulijoille miten omasta hyvinvoinnistaan voi huolehtia ja mitä palveluja kalastajille on tarjolla.

2

Jokaisella meistä on vastuu omasta terveydestämme ja jaksamisestamme ja suurelta osin hyvinvointi on omissa käsissämme.

11.2.2020

Kuva 3. Kuvakaappaus Strömberg-Nygårdin esityksestä "Kalastajien hyvinvointi työssä"

3.6.1.4 Tulevaisuuden rakentajat

Kalatalouspäällikkö Kari Ranta-aho Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta toi seminaarin kalataloushallinnon terveiset (kuva 4). Puheenvuorossaan Ranta-aho käsitteli alan tavoitteita, yhteiskunnallista vaikuttavuutta, kalatalouteen sidonnaisia strategioita, kalatalouspalvelut-yksiköiden tavoitteita ja kalastuslakia. Ranta-aho nosti laista esille sellaisia tehtäviä kuin kalatalouden kehittäminen, mahdollistaminen ja edistäminen.

Kuva 4. Ranta-aho jakaa yleisölle tulevaisuuden rakennuspalikoita.

3.6.1.5 Puheenvuoroja troolikalastuksesta

Troolikalastuksen puheenvuoro oli jaettu kahdelle luennoitsijalle. Pitkän uran silakan troolikalastajana tehnyt Holger Sjögren piti esitelmän otsikolla *Maailman paras ammatti* (kuva 5). Esitelmässään Sjögren kertoi uransa alkuvaiheista ja miten ala on muuttunut vuosien varrella.

Kuva 5. Holger Sjögren kertoi yleisölle maailman parhaasta ammatista.

Kuva 6. Kuvakaappaus Ari Leskelän esityksestä "Siikaohjelma ja siikakantojen tila".

Suomen ammattikalastajaliiton puheenjohtaja Olavi Sahlsténin aihe oli *Troolikalastus tänään*.

Puheenvuorossaan Sahlstén kertoi mihin pyydetty silakka menee tällä hetkellä. Tulevaisuuden osalta hän esitti arvioita siitä, miten esimerkiksi käynnissä olevat innovaatio-ohjelmat saattavat vaikuttaa ja miten toimijakohtaiset kiintiöt, ja turkistarhauksen mahdolliset muutokset muuttavat kenttää. Troolikalastuksen tulevaisuuden näkymien Sahlstén näki olevan muita kalastusmuotoja positiivisempi, vaikka ennusteiden tekeminen onkin vaikea.

3.6.1.6 Siikaohjelma ja siikakantojen tila

Luonnonvarakeskuksen johtava tutkija Ari Leskelä tarkasteli esityksessään siikakantojen tilaa, miten verkkokalastuksen solmuvälisäätely on vaikuttanut ja mihin siiankalastuksen säätelyllä pyritään. Siikakantoihin ja siian kasvuun vaikuttaa moni asia, kuten vaelluskäyttäytyminen, hyljepopulaation lisääntymisen vaikutus luonnollisen kuolevuuden kasvuun ja elinympäristön muutokset. Leskinen totesi esityksessään, että kalastuksen säätelyn rooliksi jää kutukantojen riittävän tason varmistaminen (kuva 6.)

3.6.1.7 Myönteisiä kokemuksia uuden teknologian hyljekarkottimilla kalastajayhteistyönä

Luonnonvarakeskuksen Esa Lehtonen ja ammattikalastaja Heikki Salokangas pitivät yhdessä esitelmän kokemuksistaan kehitteillä olevista liikuteltavista hyljekarkottimista, joita on testattu Salokankaan pyydyksillä (kuva 7). Salokangas totesi vaikutusten olevan hyviä myös silakan verkkopyynnissä ja rysäpyynnissä. Lehtonen kertoi tulosten olleen myönteisiä myös Naantalissa ja Suomenlahdella. Liikuteltavan karkottimen kehitystyö jatkuu 2020-2021. Lisäksi kuultiin myös muista uusista tekniikoista, kuten led-valojen käytöstä rysäkalastuksessa.

Kuva 5. Lehtonen ja Salokangas kertoivat yhteistyön tuloksista.

3.6.1.8 Kalastusyrittäjien toiminnan monipuolistaminen

Ammattikalastaja Saija Toivonen kertoi seminaarissa perheyrittäjien toiminnan monipuolistamisesta. Toivosella on puolisonsa kanssa Toivosen Lähikala, joka on viime vuosina investoinut yrityksen kalustoon ja tehnyt innovatiivista tuotekehittelyä. Pienenevistä saalismääristä huolimatta Toivoset ovat pystyneet muuttamaan toimintaansa ja lisäämään saaliin arvoa siten, että työllistävät itsensä lisäksi myös muita.

3.6.1.9 Saaristomeren rannikkokalastuksen nykytila ja mahdollisuus sopeutua tulevaisuuteen

Tutkija Kirsi Sonck-Rautio Åbo Akademiästä kertoi laivaseminaarissa juuri valmistuneen väitöstutkimuksensa tuloksista (kuva 8). Tutkimus käsiteli Saaristomeren pienimuotoisen rannikkokalastuksen nykytilaa, haasteita ja mahdollisuuksia sopeutua tulevaisuuteen. Yhtenä

Kuva 6. Sonck-Rautio kertoi Saaristomeren pienimuotoista rannikkokalastusta koskevan tutkimuksen tuloksista.

tuloksena oli, että kalastajien ääni ei pääse kuuluviin. Päätöksenteko perustuu usein tieteellisiin tutkimuksiin, jotka tehdään luonnontieteen menetelmin, eikä kalastajien tietoa omasta ympäristöstä huomioida. Ratkaisuksi Sonck-Rautio tarjosi muun muassa sellaisen tutkimuksen lisäämistä, jossa haastatellaan ja kuunnellaan oikeita ihmisiä pelkkien tilastojen tulkitsemisen sijasta ja jossa tieteelliseen tietoon lisättäisiin paikallista ympäristötietoa. Asianomaisia (kalastajia) tulisi myös kuunnella nykyistä enemmän päätöksenteossa.

3.6.1.10 Paneelikeskustelu: Onko meillä sama suunta?

Päivän esitelmien ja erityisesti Sonck-Raution väitöskirjatutkimuksen pohjalta päivän päätteeksi järjestettiin paneelikeskustelu. Keskustelemassa olivat ammattikalastaja Jarno Aaltonen, Kalatalousneuvos Risto Lampinen, Maa- ja metsätalousministeriöstä ja johtava tutkija Ari Leskelä, Luonnonvarakeskuksesta. Keskustelun aiheita olivat muun muassa:

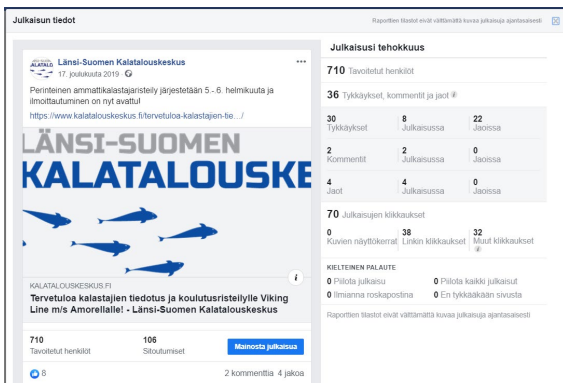
Onko ympäristö- ja kalastushallintaan liittyvät linjaukset suurin uhka elinkeinolle?

Mitä pitää muuttaa, että kalastajien ääni tulisi paremmin esille?

Miksi kaikesta huolimatta kalastusta tukevia toimenpiteitä ei onnistuta tekemään ja miten voisimme tarkastella meren ympäristöön ja lajeihin liittyvää problematiikkaa (etenkin harmaahylje - merimetso - kalat - kalastajat) kokonaisvaltaisen kestävä kehityksen kannalta?

3.7 TIEDOTUS

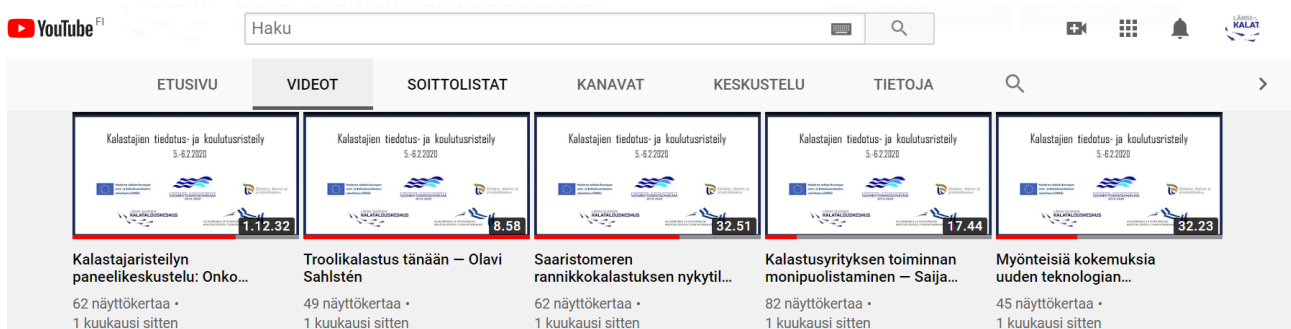
Seminaarista tiedotettiin sähköpostitse, kirjepostilla, Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Projektipäällikön toimesta lähetettiin henkilökohtaiset kutsut noin 550 henkilölle ja lisäksi ohjausryhmän jäsenet välittivät viestiä eteenpäin. Pelkästään Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen Facebookissa tapahtuman näki yli 700 ihmistä (kuva 9).

Kuva 7. Hanke sai runsaasti näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.

Seminaarin aikana tilaisuudesta tiedotettiin sosiaalisessa mediassa. Kaikki seminaarin esityksen videoita.

Seminaarin jälkeen luentodiat ja videot julkaistiin. Jokaisesta videosta tehtiin julkaisu sosiaalisessa mediassa muutaman päivän välein kahden viikon aikana, jotta tavoitettaisiin mahdollisimman suuri näkyvyys. Petri Rajaniemen esitys oli näkyvillä rajatun ajan ennakkoon ilmoitettuna ajankohtana. Muut videot löytyvät Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen YouTube-kanavalta toistaiseksi. Kutakin videota oli maaliskuun loppuun asti katsottu keskimäärin 53 kertaa. Suosituin oli Saija Toivosen esitys, jota oli ensimmäisen kuukauden aikana katsottu 82 kertaa (kuva 10).

Kuva 8. Kuvakaappaus Länsi-Suomen kalatalouskeskuksen YouTube-kanavalta.

Kaikessa tiedotuksessa käytettiin tukipäättöksen mukaisesti rahoittajan logoja.

4 TULOKSET JA ARVIOINTI

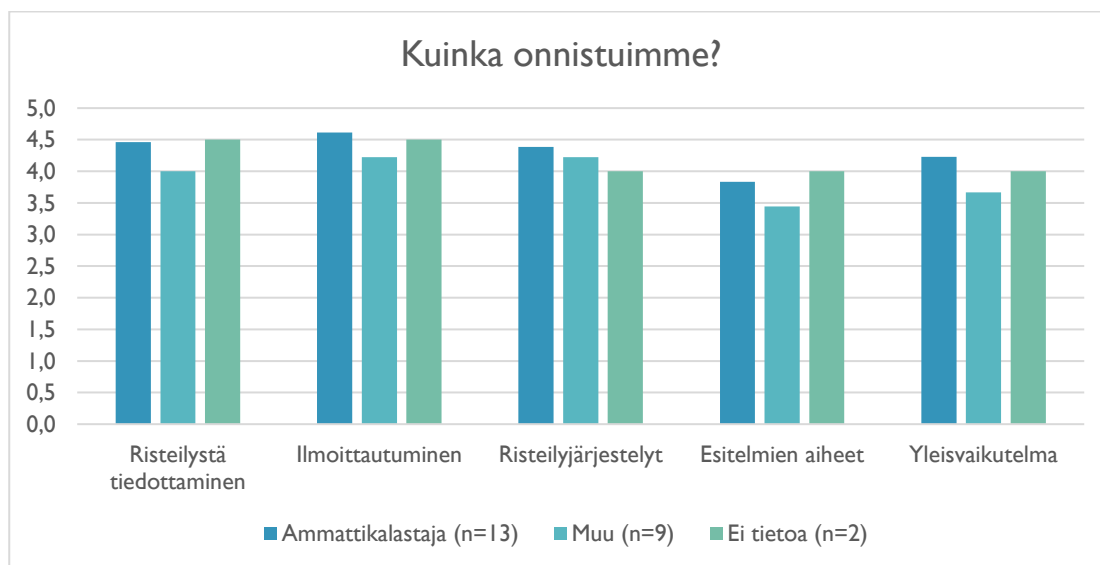
4.1 LAIVASEMINAARI

Laivaseminaarin käytännön järjestelyt sujuivat hyvin. Osanottajamäärä jäi tavoiteltua vähemmäksi. Hankkeen budjetti oli laadittu 120 osallistujan mukaan, mutta lopulta seminaariin ilmoittautui 105 henkilöä, joista viisi perui sairastumisen takia. Osallistujista 55 oli kaupallisia kalastajia.

Alkuvuodesta järjestettiin kolme erilaista kalatalousalueseminaaria ja -risteilyä, jonka voidaan arvella hieman vaikuttaneen osallistujamäärään.

4.2 PALAUTTEET

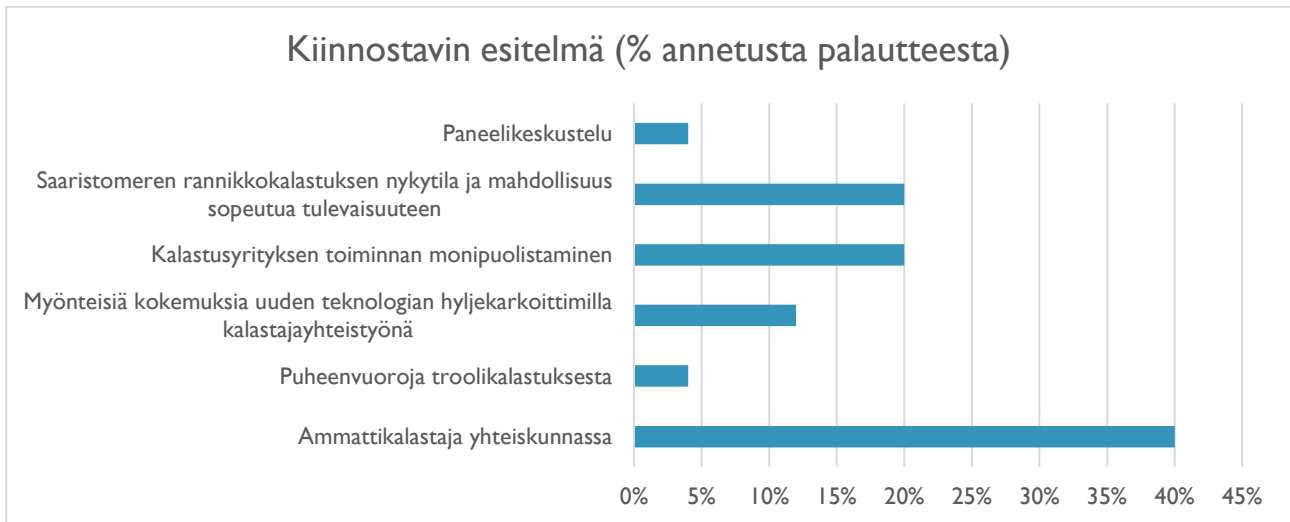
Risteilystä kerättiin palautetta kaikille osallistujille jaetulla lomakkeella. Osallistujilta kysyttiin arviota risteilyn onnistumista, parhaasta esityksestä, mistä aiheesta seuraavissa koulutustilaisuuksissa olisi tärkeää puhua ja lisäksi lomakkeessa oli varattu tilaa vapaalle palautteella. Osallistujilta kysyttiin taustatiedoksi ikää ja ovatko he ammattikalastajia. Palautteiden perusteella risteily onnistui hyvin (kuva 11).

Kuva 9. Palautteiden keskiarvo asteikolla 1–5, jossa 1 on huonoin ja 5 paras

Esitelmistä kiinnostavimmat olivat Rajaniemen esitys Ammattikalastaja yhteiskunnassa, Toivosen esitys Kalastusyrityksen toiminnan monipuolistaminen ja Sonck-Raution esitys Saaristomeren rannikkokalastuksen nykytila ja mahdollisuus sopeutua tulevaisuuteen (kuva 10).

Kokonaisuudessaan esitelmien aiheet saivat asteikolla 1–5 arvosanaksi 3,7.

Kuva 10. Viisi kiinnostavinta esitelmää palautteiden perusteella.

Seuraavissa tilaisuuksissa tärkeiksi aiheiksi nostettiin muun muassa särkikalojen merkityksen kasvun vaikutus, hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamien haittojen kompensointi, ilmastonmuutoksen vaikutus kalastukseen, II-luokan kalastajan merkitys kalataloudessa, kalastuksen kehitysideoita, teknologiset ratkaisut ja tuotekehitys ja lainvalmisteluprosessit.

Vapaassa palautteessa ruusuja annettiin kiinnostavasta ja positiivisesta ohjelmasta sekä hyvästä paneelikeskustelusta. Risuja aiheutti erityisesti äänentoisto, josta laitettiin palaute eteenpäin laivayhtiölle.

Tilaisuus ehdotettiin laajennettavaksi koskemaan myös muuta Suomea, ei vain Saaristomeren ja Selkämeren aluetta, sillä foorumi on tärkeä kalatalouden edistämiseksi. Taukoja toivottiin enemmän. Lisäksi todettiin, että myös luonnonsuojelusektori olisi hyvä ottaa mukaan. Kaikki palautteet liitetiedoissa (liite 2).

4.3 TALOUDELLINEN TOTEUMA

Hanke päättyi 31.4.2020 ja sen toteutuneet kustannukset olivat 25 755 euroa, josta henkilöstökuluja 5089 euroa, matkakuluja 817 euroa, toimitila- ja toimistokuluja 603 euroa ja ostopalveluja 19246 euroa. Hankkeelle kohdistuvat lomapalkat haetaan tukipäätöksen mukaisesti maksuun myöhemmin.

Hankkeen omarahoitusosuus oli 25 % eli 6439 euroa. Osallistumismaksuja kertyi 6350 euroa, joka käytettiin hankkeen omarahoitukseen. Loppusumma katetaan hakijan omista varoista.

4.4 ARVIOINTI

Saadun palautteen ja aikaisempien vuosien perusteella konsepti on toimiva. Palaute oli pääasiassa hyvää, arvoasteikoille 1–5 annettujen arvosanojen keskiarvo yli 4. Vain esitelmien aiheet saivat palautteessa arvosanaksi 3,7. Tulos on varsin hyvä, vaikka jättääkin tilaa vielä kehittämislle.

Alan ulkopuolinen puhuja (Rajaniemi) oli kuulijoiden mielestä kiinnostava. Häneen myös viitattiin päivän aikana lukuisia kertoja sekä muiden luennoitsijoiden että kuulijoiden toimesta. Jatkossakin lienee perusteltua pyrkiä saamaan mukaan yksi tuore näkemys, vaikka siitä aiheutuisi kustannuksia.

Koska myös verkostoituminen on tärkeä osa tilaisuutta, ei ohjelman pidä olla liian tiivis. Osa päivän esitelmistä oli pitkiä, koska luennoitsijoille haluttiin antaa mahdollisuus kertoa asiansa ja yleisölle lisäksi aikaa esittää kysymyksiä. Päivän aikana pidettiin kaksi kahvitaukoa ja 1,5 tunnin lounastauko. Päivän aikana pysyttiin pääosin hyvin suunnitellussa aikataulussa ja päivä lopetettiin hieman suunniteltua aiemmin. Aikataulutuksen voidaan arvioida vastanneen hyvin risteilyn tarkoitusta.

Tilaisuutta voisi olla mahdollista laajentaa koskemaan koko Suomea tai rannikkoa, mutta tuolloin paikallinen ote ja vaikuttavuus osin menetetään. Saattaisi olla selvittämisen arvoinen asia, olisiko koko maata koskevalle tilaisuudelle tarvetta esimerkiksi joka kolmas tai viides vuosi ja voisiko se olla alueellisesta risteilystä riippumaton tilaisuus.

Hankkeen voidaan katsoa täyttäneen sille asetetut tavoitteet tiedonvälityksestä sekä osaamisen ja yhteistyön lisäämisestä alalla.

Turussa 27.5.2020

Petri Rannikko

Petri Rannikko
toiminnanjohtaja, Länsi-Suomen kalatalouskeskus

Anu Niinikorp

Anu Niinikorp
projektipäällikkö, Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily 2020

5 LIITTEET

Kalastajien tiedotus ja koulutusristeily Viking Line m/s Amorellalla 5.-6.2.2020

Ohjelma

5.2.2020 keskiviikko

8.00 Hyttikorttien jako Viking Linen terminaalissa (toinen kerros)

8.45 laiva lähtee, kokoontuminen kannella 10

9.00 Avauspuheenvuoro

Olavi Sahlstén, koulutushankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja

9.10 Ammattikalastaja yhteiskunnassa

Petri Rajaniemi, Ponder Nobs

10.10 tauko

10.30 Kalastajien rekrytointihankkeet Suomessa

Mika Halttu, Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalousryhmä

10.50 Kalastajien hyvinvointi työssä

Märta Strömberg-Nygård, Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela

11.35 Kalataloushallinnon terveiset

Kari Ranta-aho, Varsinais-Suomen ELY-keskus

12.00 Lounas

13.30 Puheenvuoroja troolikalastuksesta

Maailman paras ammatti, Holger Sjögren,

Troolikalastus tänään, Olavi Sahlstén

14.00 Siikaohjelma ja siikakantojen tila

Ari Leskelä, Luonnonvarakeskus

14.30 Myönteisiä kokemuksia uuden teknologian hyljekarkottimilla kalastajayhteistyönä

Esa Lehtonen, Luonnonvarakeskus

Heikki Salokangas, ammattikalastaja

15.00 Kahvitauko

15.30 Kalastusyrityksen toiminnan monipuolistaminen

Saija Toivonen, Toivosen Lähikala

16.00 Saaristomeren rannikkokalastuksen nykytila ja mahdollisuus sopeutua tulevaisuuteen

Kirsi Sonck-Rautio, Åbo Akademi

16.40 Paneelikeskustelu: Onko meillä sama suunta?

Keskustelemassa ammattikalastaja Jarno Aaltonen, Kalatalousneuvos Risto Lampinen, Maa- ja metsätalousministeriö ja johtava tutkija Ari Leskelä, Luonnonvarakeskus

17.30 Vapaa keskustelu, kysymykset esiintyjille

18.00 Ohjelma päättyy

21.00 illallinen À la carte -ravintolassa

6.2.2020 torstai

6.30 Aamiainen laivan Buffet-ravintolassa

7.30 Laiva saapuu Turkuun

Kaikki ajat ovat Suomen aikoja

Kooste palautteesta:**Mistä olisi tärkeä puhua**

MMM, ELY

kalatalousryhmät (FLAG)

hylje, merimetso

Särkikalojen merkitys nousee, miten se muuttaa kalastusta?

kalastajien uhkaava vähentyminen

miten voidaan korvata menetetyt saalismäärät, jotka hylkeet-merimetsot aiheuttaa

ilmastonmuutoksen vaikutus kalastukseen

II-luokan kalastajan merkitys kalataloudessa

tulevaisuudesta lisää, mitä voisimme kehittää tai muuttaa kalastuksessa, mikä on kokeilematta

voisi avata enemmän säädösten kirjoittamista ja mitä kaikkea tulee ottaa huomioon

tulevaisuus, teknologiset ratkaisut, kalatuotteiden tuotekehitys

Kun saa kalatalousviran myös ministeriöön. Pätevyyslisä. Vuosi troolauspraktiikkaa ja vuosi rannikkokalastusta

Kalastajien asiasta

Vapaa palaute

tässä on hyvä foorumi edistää suomalaista kalataloutta. Minusta olisi tärkeää laaentaa koskemaan ihan koko Suomea. Eihän nytkään ole kielletty osallistumasta v-s ulkopuolelta, mutta ei sitä hirveästi sinne muualle markkinoida. Tervetulosanoja ensimmäinen lause ohjelmalehtisessä kiteyttää asian.

Mikään asia ei etene.

Paras ohjelma viimeiseen kolmeen vuoteen.

Äänentoisto paremmaksi.

Liikaa esitelmiä, liian vähän taukoja. Perse puutui pahasti ja ohjelma jatkui ja jatkui! Muuten kiva!

Positiivisuus yllätti positiivisesti.

Vieläkin liikaa rypemistä kurjuudessa. Lisää toivoa luovia esityksiä.

Tosi hyvä paneelikeskustelu!

Kiitos kiinnostava tilaisuus. Olisi hyvä kutsua mukaan myös luonnonsuojelusektori.

Äänentoisto oli heikko ja ailahtelevainen, joten tilaisuuden seuranta oli vaikeaa.